

Damboříce

Vážení spoluobčané!

Většinou začínám tyto řádky polemikou, jak nám ten čas letí a tak podobně, ale snad to ani jinak nejde, proto, že čas nikdo nezastaví.

Naše obec zase zažívá stavební ruch. Přístavba školy je v plném proudu a polyfunkční dům spěje do finále. S tímto jsme spokojeni. Ale co naši kazisvěti, nebo použít přímo slovo „vandalové“. Co Vy na to rodičové! Někteří z Vás jsou si velmi dobře vědomi, kam těmito slovy mířím. Nevím, proč by mě mělo vadit, že děti běhají ve večerních hodinách po hřbitově, že soustavně devastují altánky, že nám sprejemi pomalují veřejný záchod (nemluvím o rozbitém poklopu WC), že i přístřešek u sochy sv. Floriána je pomalovaný. Výčet těchto aktivit našich dětí je daleko bohatší, nelze všechny jmenovat. Teď použiji tvrdší slova.

„A Vám je to jedno“, však ať se starosta rozčiluje, stejně nic nedělá. Je velice jednoduché Vaše děti jmenovat. Ale to přece nechceme. Jistě, je to Vaše věc, když se Vám dítě toulá v nočních hodinách po obci, ale proč musí něco ničit, nebo poškozovat? Máte možnost se podívat, jak se děti hrají na novém dětském hřišti. Ano ti nejmenší i s rodiči jsou spokojeni, ale co tam dělají ti odrostlejší, to nejde napsat, to se musí vidět. Je až s podivem, kde se bere v osmiletém dítěti touha něco zničit, nebo poškodit.

Věřte, pokud se nebudeme všichni společně starat o pořádek a klid v obci, tak veškerá naše konání v rámci zvelebení naší obce, jsou nám k ničemu. Údržba zeleně, stále stejný problém venčení psů, to se potom seče tráva. Poslední perlička, nějaký ochránce přírody nařezal okrasný akát u Katolického domu takovým způsobem, že je až s podivem, že

ještě stojí. Je velmi smutné, že naši známí návštěvníci hřbitova, myslím ve večerních a nočních hodinách dokázali znehodnotit ozvučení hřbitova takovým způsobem, že rozstříhali spojovací kabely a odcizili čtyři reproduktory. A je to o to smutnější, že v tomto případě má policie nahlášena jména těch vytečníků, kteří tak rádi navštěvují hřbitov, jak jsem uvedl v nočních hodinách. Tak, co Vy na to, máme být i k tomuto lhostejní!!! Má nám to být jedno ?? Opravdu nevím, jak zdůraznit Všem rodičům, že to co dělají naše děti není dobré. Má častá otázka je: Víme, kde si hrají naše děti? Děti, mnohdy předškolního věku, na jízdních kolech, byt s přilbou, ale bez dozoru. V žádném případě nechci nic přivolať, ale až se něco stane, na co se budeme vymlouvat?

Přiznám se, že psát takový článek není jednoduché, přesto doufám, že většina z Vás s těmito slovy souhlasí. Rád si nechám poradit, jak na takové konání reagovat. Velice rád končím toto nepříjemné téma.

Nastal nám podzim, já tvrdím, že každé roční období má svoje kouzlo. A co nám dává podzim, psát, že se sklízí úroda, je dnes pro někoho cizí slovo, ale pro mnoho z nás je to odměna za celoroční práci a hlavně pro vinaře. Těm přeji aby výsledky své práce dobře zhodnotili na některých z mnohých pořádaných výstav (koštů vín). A vůbec, aby byli oni sami spokojeni se svými výrobky.

Samozřejmě kouzlu podzimní přírody málo kdo odolá a taková vycházka podzimní krajinou je balzám na duši, ale to je samozřejmě jeden z názorů. Už samotná příprava na zimu a na první sních, v tom je taky kus romantiky. Vidíte, narazil jsem na slovo sních a už se rýsuje starost, samozřejmě naše technika je na zimu připravená, ale věříme, že v případě potřeby nebudete jen přihlížet

a pomůžete s odstraňováním přebytečného sněhu. Ale doufejme, že sních přijde opravdu až v prosinci. Provoz zimního kluziště hodláme zahájit hned od začátku prosince.

Ale ještě nás čeká určitě něco příjemnějšího, a to jsou podzimní kulturní akce.

Začínáme „Veselou písničkou“, jedná se o soutěž dětských zpěváků. Akce se koná v Katolickém domě v sobotu 24. 10. 2009. Srdečně zveme všechny příznivce dětské písničky. Dále 14., 15. a 16. listopadu „Tradiční Martinské krojované hody“. Hraje dechová hudba „Dambořanka“ zakončené „Kateřinskou zábavou“ v sobotu 28. listopadu 2009, hraje „Taburčanka“. Letošním pořadatelem hodů je „Společnost Katolického domu Dambořice“, jejíž jménem Vás srdečně zvu na všechny čtyři taneční zábavy.

Josef Kratochvíl, starosta obce

Ladislav Šebesta

Konec léta

*Už zas pole chlebem ztěžkla
jako žena rodící
plné břicho do mlh svlékla
něžná kosa zvonící.*

*Prašné cesty z kolomazí
zrno spící v kamení
všude leží černých sazí
ze slunečních mámení.*

*Skřípot vozů ostrá slova
hyje koně blázniví
každým rokem zas a znova
už na cestách šediví.*

*Dozrávají hrušky báby
tvrdé jsou jak z ocele
včely na ně vůně vábí
červi našli postele.*

*Nad poli se připozdívá
ještě kvetou čekanky
plavá sláma teskně zpívá
kdesi v koši řezanky.*

*Zraje víno modré bílé
a černobílý usychá
léto zmlklo v plné síle
trpkne jako řeřicha.*

*Stojím bosý ve strništi
v poli které usíná
myši kolem noh mi piští
babí léto začíná.*

*Stojím tichý v Nové hoře
ve dlani mám vzpomínky
až to pole sedlák zoře
padnou mezi kamínky.*

Čím se zabývala Rada obce na svých zasedáních

Dne 18. 6. 2009

- Souhlasila se zhotovením přístavby garáže pro rolbu se sociál. zařízením Víceúčelové hřiště firmou VHS Plus Vodohospodářské stavby s. r. o. Veselí nad. Moravou.
- Schválila Dodatek č. 1 k SoD č. 02/2009 s firmou Rusín a spol. s r. o. Tetčice, kterým se mění cena za dílo na 1 125 720 Kč bez DPH a termín dokončení dětského hřiště (vyžádané práce).

Dne 30. 6. 2009

- Schválila Odměny za I. pololetí členům a předsedům komisí a výborů – nečlenům ZO a jiné odměny a peněžní dary za obecně prospěšnou činnost.

Dne 15. 7. 2009

- Schválila Smlouvu o dílo č. A-2932 s Masarykovým muzeem v Hodoníně, p. o. Hodonín na provedení záchranného archeologického průzkumu při pracích na akci „Dambořice-hřiště.“
- Souhlasila s ukončením nájemní smlouvy a předáním bytu do 31. 7. 2009 od nájemců Zdenka a Mgr. Martiny Kubincových.
- Pověřila stavební komisi projednat možnosti případných návrhů Sběrného dvora Loučka a následně s možností zadání variant různých poloh dvorů (vyhledávací studie).
- Souhlasila s dočasným využitím RD čp. 467 pro účely ředitelny a sborovny ZŠ Dambořice.

Dne 29. 7. 2009

- Souhlasila s vyhlášením výběrového řízení podlimitní veřejné zakázky „Doplnění vybavení fotbalového hřiště s umělým trávníkem v Dambořicích.“ a oslovením pěti odborných stavebních firem:

- JM DEMICARR s. r. o., Bučovická 159, Slavkov u Brna
- J+E služby s. r. o., Alej Svobody 56/881, Plzeň
- SCHENK – sportovní povrchy, s.r.o., Minská 60, Brno
- GAPA Hodonín s. r. o., Brněnská 3862/42, Hodonín
- SWIETELSKY stavební s. r. o., Pražská 495, Čes. Budějovice
- Souhlasila s objednávkou hydrologicko-geologických prací a posudků opěrné zdi kostela a lokality Loučka nad RD u kříže od firmy AQUA ENVIRO s. r. o. Ječná 29a, Brno.
- Souhlasila s vyhlášením výběrového řízení na poskytování nízkouročených půjček FRB program B s podáváním žádostí na OÚ do 20. 8. 2009 na předepsaném formuláři.
- Schválila Rozpočtové opatření č. 8/2009.
- Schválila Provozní řád dětského hřiště Šabata.

Dne 13. 8. 2009

- Schválila podle § 12 zákona č. 380/2008 Sb. o matrikách, jménu a příjmení stanovuje RO místo a dobu pro uzavření manželství na OÚ Dambořice (obřadní síň) v pátek a sobotu od 9.00 do 17.00 hod.
- Schválila výpověď z nájmu bytu z důvodu neplacení nájemného (1 byt v BD čp. 86 a 1 byt v BD čp. 87).

Dne 20. srpna 2009

- Souhlasila s přidělením bytu (garsonky) v BD čp. 87 od 1. 9. 2009 na dobu určitou 2 let slečně Kateřině Beránkové.
- Souhlasila s pracovním úvazkem (3h/denně) s p. Radoslavem Burešem na období 1 roku.
- Pověřila OÚ Dambořice zajistit vytyčení nepřístupného pozemku v areálu farmy Loučka a oslovit firmu ZERA projekt k roz-

kreslení variant (hrubé situace) náhradního umístění Sběrného dvora odpadů ve dvou variantách.

Dne 3. září 2009

- Pověřila OÚ zjistit možnosti odstranění vraků bez RZ a nepojízdných motorových vozidel s RZ na veřejných prostranstvích a parkovištích.
- Pověřila letopiseckou komisi projednat s bývalou kronikářkou V. Hudečkovou další postup prací na dopsání kroniky.
- Schválila Smlouvu o dílo s firmou VHS Plus Vodohospodářské stavby Veselí nad. Mor. na zhotovení přístavby garáže, rolby a WC v ceně 1 862 573 Kč bez DPH.
- Souhlasila s vyhlášením veřejné výzvy na obsazení nově zřízeného pracovního

místa účetní OÚ Dambořice s termínem nástupu pravděpodobně od 1. 11. 2009.

- Souhlasila s provedením víceprací a méněprací (+ 682 352 Kč zejm. související se založením stavby Přístavby školy).

Dne 15. 9. 2009

- Schválila Smlouvu o výpůjčce nebytových prostor v RD čp. 467 ZŠ Dambořice p. o. na dobu určitou 2 let za účelem dočasného zázemí ZŠ.
- Souhlasila s odesláním dopisů s výzvou k úklidu skládek na veřejným prostranstvím.
- Konstatovala, že v rámci podzimní výzvy z FRB – program B nesplnila žádná žádost podmínky, proto nebudou na návrh výběrové komise podstoupeny žádné žádosti do ZO.

Ing. Zbyněk Pastyřík, místostarosta

Usnesení

z 18. zasedání Zastupitelstva obce Dambořice ze dne 26. 6. 2009

Zastupitelstvo obce Dambořice

po projednání:

I. Bere na vědomí:

1. Zprávu o plnění usnesení z 17. zasedání ZO.
2. Zprávu o činnosti rady obce – 68. až 70. zasedání RO.
3. Zprávu o provedení stavebně technického průzkumu kostela sv. Martina v Dambořicích (krovové konstrukce).
4. Informaci o podnětech veřejnosti jako podkladů k zadání Změny č. 4 ÚP obce Dambořice.
5. Žádost Římsko-katolické farnosti č. j. 13/09 ze dne 14. března 2009.
6. Zprávu finančního výboru.

II. Nesouhlasí:

1. S přijetím daru – nemovitosti RD čp. 420 v k. ú. Dambořice od pana Miroslava Dobeše, Hovorany 613.

III. Schvaluje:

1. Změnu usnesení z minulého zasedání č. 17ZOIII1 a 17ZOIII2, u žadatelky přearazením půjčky FRB z programu A do programu B takto: „Poskytnutí půjčky dle Pravidel FRB program B – půjčky s 3% úrokem paní Zuzaně Baričákové na rekonstrukci RD rozšíření stávající b. j. ve výši 150 000 Kč.“
2. Dodatek č. 1 Smlouvy o přeložce zařízení distribuční soustavy č. Z100905678 s E.ON Distribuce a. s. České Budějovice.
3. Rozpočtové opatření č. 7/2009.

IV. Ukládá:

1. Radě obce, na základě „zprávy o provedení stavebně technického průzkumu střechy kostela sv. Martina,“ činit další kroky (zejm. nacenit rozsah stavebních prací, podklad pro budoucí posouzení nabídek, atd.).

Usnesení

z 19. zasedání Zastupitelstva obce Dambořice ze dne 18. 9. 2009

Zastupitelstvo obce Dambořice po projednání:

I. Bere na vědomí:

1. Zprávu o plnění usnesení z 18. zasedání ZO.
2. Zprávu o činnosti rady obce – 71. až 77. zasedání RO.
3. Vyhodnocení dotazníku o záměru výstavby DPS nebo DD v obci.

II. Souhlasí:

1. S odkupem pozemku p.č. 716/1 PK (výměra 12 310 m²) od pana Ing. Pavla Kratochvíla, Brumovice 84 za cenu 100 Kč/m².
2. S odkupem pozemku p. č. 434/114 (výměra 278 m²) od pana Josefa Puka, Dambořice 507 za cenu 100 Kč/m².
3. S odkupem pozemku p. č. 434/113 (výměra 1819 m²) od paní Marie Pukové, Dambořice 507 za cenu 100 Kč/m².
4. Se směnou a prodejem části pozemku p. č. 7042/11 (část b v GP výměra 14 m²) s pozemkem p. č. 7042/12 (část d v GP výměra 1 m²) manželům Marii a Ludkovi Hasalovým, Dambořice 563 za cenu 20 Kč/m².
5. S prodejem pozemků p. č. 7042/10 (výměra 579 m²), p. č. st. 792 (výměra 109 m²), p. č. 7042/11 (výměra 159 m²) Ing. Zbyňku Pastyříkovi, Dambořice 217 a Evě Bukovské, Dambořice 329 za cenu 20 Kč/m².

III. Schvaluje:

1. Zadání změny č. 4 územního plánu obce Dambořice (viz. příloha – podnět MND Gas Storage a. s. – č. j. 359/09).
2. Zadání změny č. 5 územního plánu obce Dambořice (viz. příloha – podněty od občanů).

3. Pořizovatele změny č. 4 a změny č. 5 územního plánu obce Dambořice – Obecní úřad Dambořice, který podle odst. 1 § 24 zákona č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) zajistí na základě smlouvy fyzickou osobu – Ing. Blanku Darmovzalovou, Písníky 27, Břeclav splňující kvalifikační předpoklady pro výkon územně plánovací činnosti.
4. Starosty obce Josefa Kratochvíla, jako zastupitele určeného za obec pro spolupráci s pořizovatelem změny č. 4 a č. 5 územního plánu obce Dambořice dle § 6 odst. 5 písm. f zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve vazbě na § 49 odst. 1 a § 53 odst. 1 stavebního zákona.
5. Smlouvu o zřízení „věcného břemene“ na pozemcích PK 7388/1, KN 7351/2 a KN 7353 s MND Gas Storage a. s., Úprkova 807/6, Hodonín.
6. Rozpočtové opatření č. 9/2009.
7. Dodatek č. 6 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Mateřská škola Dambořice.
8. Dodatek č. 4 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Základní škola Dambořice.
9. Smlouvu o dílo s GTT a.s. IČ 63080605, Horňátecká 1772/19, Praha 8 na zpracování projektové dokumentace na přeložku NN vedení „Dambořice první etapa MKR.“
10. Dodatek č. 1 ke Smlouvě o půjčce č. 2008/10 FRB ze dne 19. 11. 2008 s Marií Škrabalovou, kterým se mění výše půjčky a přísl. úroků (nevýčerpání celé částky).
11. Variantu č. 3 posunutého plotu (zděný sokl s výdřevou) v ceně do 300 000 Kč „u ko-

várny“ U Floriánka, přičemž ZO souhlasí s vybudováním na náklady obce.

IV. Nesouhlasí:

1. S nabídkou realitní kanceláře Brněnský zvon - Z. Fic s návrhem kupní ceny 1500 Kč/m² za pozemek ve vlastnictví klientky L. Šedivé v areálu farmy Loučka.
2. S poskytnutím částky do výše 10 000 Kč Římskokatolické farnosti Dambořice na stavební práce na budově fary čp. 13 (obklad-detail soklu) a ukládá OU v rámci TDI uplatnit reklamaci a opravu stav. firmou.

V. Bod 10. programu ZO „Návrh dodatku č. 2 ke kupní smlouvě...“ Sport Relax:

1. Staženo z programu a projednávání na zasedání ZO.

VI. Ukládá:

1. TDI (OÚ - p. Fiala) okamžitě urychlit a urychlit postup stávajících prací na stavbě tréninkového fotbalového hřiště. Neprodleně dodat do příští schůze RO (členů ZO formou přílohy zápisu RO) zprávu o dalším postupu.

Josef Kratochvil, starosta
Ing. Zbyněk Pastýřík, místostarosta

Vyhodnocení ankety na téma výstavby DPS či domova důchodců

**Na 65. zasedání dne 16. 4. 2009 schválila
rada obce Dambořice připravit „Dotazník
o možnosti vybudování DPS/domovu důchodců.“**

Dotazník byl vložen do Zpravodaje obce - léto 2009 na konci června. Vyplněné dotazníky přijímala podatelna OÚ Dambořice do 31. srpna t.r.

Dotazník na téma plánované výstavby domu s pečovatelskou službou (DPS) nebo penzionu pro seniory či domovu důchodců (DD) byl distribuován do všech domácností. Na jeden dotazník mohlo odpovídat více osob.

Celkem bylo odevzdáno 32 vyplněných dotazníků od 40 občanů. Průměrný věk všech respondentů je 61,9 let.

Na 1. otázku *jestli „Má obec Dambořice plánovat i nadále výstavbu domu s pečovatelskou službou (DPS) nebo domov důchodců (DD-penzion pro seniory)?“* odpovědělo:

ANO – 40 (100 %)
NE – 0 (0 %)

Na 2. otázku *„V případě, že by obec Dambořice postavila dům s pečovatelskou službou nebo domov důchodců (penzion pro seniory), měl by mít takový objekt i dvůr a (okrasnou) zahradu?“* odpovědělo:

ANO – 38 (95 %)
NE – 2 (5 %)

Na 3. otázku *„Uveďte variantu, kterou považujete za vhodnou lokalitu pro polohu domu DPS či DD“* označili respondenti tyto varianty:

21x (52,5 %) centrum obce (např. v Žid. ul., tj. poblíž kostela, busu, KD)
17x (42,5 %) farská zahrada (obecní část farní zahrady)
1–2x (2,5 %–5 %) ulice Spálená (výhledová výstavba ve slunečné lokalitě na kopci)
1–0x (2,5 %–0 %) „jiná lokalita“ (uvedena současně s předchozí lokalitou).

Na 4. otázku zda „Máte zájem nebo Uvažujete o bydlení“ bylo z odpovědí zaškrtnuto:

12x v domě s pečovatelskou službou (zkratka DPS)

11x v domově důchodců či penzionu pro seniory (zkratka DD)

14x nemám zájem o takové bydlení, chci dožít ve svém domě (bytě).

Pozn.:

1x neuvedeno (ale na jiném místě podporuje výstavbu DD).

2x neuvedeno (se zdůvodněním pro svůj nízký věk).

Na 5. otázku „Uvedte výši finančních prostředků, které jste ochotni měsíčně platit v případě bydlení v DPS nebo DD“ odpověděli:

■ finanční údaj v Kč uvedlo 21 respondentů.

■ „přiměřeně k výši důchodu či příjmům“ bez finanční částky odpověděli 3 respondenti.

■ neuvedlo nic 16 respondentů (většinou ti, co napsali, že nemají zájem o toto bydlení).

Uvedené dílčí částky za bydlení se pohybovaly v rozmezí 1 500 Kč až 8 000 Kč, za pečovatelské služby od 500 Kč do 4 000 Kč. Mnozí občané však uvedli jen jeden souhrnný údaj od 2 000 Kč do 8 000 Kč. Pokud dílčí hodnoty sečteme a zprůměrujeme zjistíme, že průměrný respondent je ochoten měsíčně vydat částku za pobyt v DPS nebo DD (vč. služeb) ve výši v průměru **5 524 Kč/měsíčně**. (Průměrné číslo je vždy zavádějící, dá se předpokládat, že náklady na pobyt v takovém zařízení budou vyšší).

U 6. bodu bylo volné místo na poznámky či jiná sdělení: Z velmi podnětných odpovědí či sdělení namátkou citujeme:

■ do domova důchodců by určitě většina lidí radši nešla a dožila doma, pokud mu to zdravotní stav dovolí. Měl by být v dotazníku rozepsán rozdíl mezi DPS a DD. Mnoho lidí se domnívá, že v DPS o ně bude postaráno i v noci (což není pravda)

a že tady mohou být i v případě úplné nemohoucnosti (což také není pravda).

■ Svým věkem nejsme potencionálními klienti takového zařízení, přesto si myslíme, že vzhledem k demografickému vývoji by měl podobný záměr budoucnost.

■ Dokud jsou peníze, tak postavit penzion pro seniory je důležitá věc, protože nikdo neví co ho čeká!

■ ...domov důchodců (DD) je mnohem důležitější než jen DPS. DD je určen pro občany, kteří mají sníženou soběstačnost, zejména z důvodu věku, ale i trvalého zdravotního stavu, jejichž situace vyžaduje pravidelnou 24hodinovou komplexní péči... ... domov pro seniory (domov důchodců) by měl být vybaven vším co umožňuje pohyb a samostatný život (bezbariérovost, vyškolený personál, kaplička pro duchovní povzbuzení, podávání stravy, umožnění nákupu, doplňkové služby, kadeřnictví, rehabilitace, kosmetika, pedikúra atd. Vzhledem k tomu, že naše obec veškeré tyto služby již provozuje, tím spíše by tyto služby byly dostupnější a aktuálnější. Zvýšil by se zájem o tento domov pro seniory nejen z řad občanů naší obce, ale i z okolí. Bylo by zde využito mnoho pracovních míst a zájem o naši obec by vzrostl. Vhodnou lokalitu pro polohu domu pro seniory navrhuji u lesa na proti koupaliště a to z toho důvodu, že je tam více klidu pro seniory, bez hluku a krásná vyhlídka na les. Také by zde byla pěkná okrasná zahrada pro odpočinek a pohodu. Zájem o vybudování tohoto domu považuji za aktuální z důvodu četnosti starých a bezmocných lidí. Třeba i my, kteří jsme v produktivním věku, tyto služby jednou využijeme a budeme rádi, když budeme v místě bydliště blíž svým blízkým.

Závěrečné vyhodnocení:

Vzhledem k počtu respondentů v obci (v obci žije 287 občanů nad 60 let, 589 lidí

nad 40 let), je účast na anketě poměrně nízká (účast 11,8 % resp. 5,8 %). Naopak vypovídací schopnost zúčastněného vzorku lidí je vysoká, protože odpovídaly převážně starší ročníky s průměrným věkem respondentů téměř 62 let (cílová skupina tohoto záměru).

První otázkou se jednoznačně potvrdilo, že má obec Dambořice i nadále plánovat výstavbu tohoto zařízení pro seniory. Blíže viz 4. otázka.

Druhá otázka jednoznačně potvrdila, že objekt má mít vlastní dvůr a (okrasnou) zahradu k relaxaci a odpočinku. Proto je vhodné vybrat pozemek pro toto zařízení v lokalitě s dostatečnou výměrou pro tato příslušenství (dvůr, zahrada).

Výsledek třetí otázky je velmi těsný pro situování tohoto zařízení – spíše do centra obce (52,5 %) nebo do obecní části bývalé farské zahrady (42,5 %).

Čtvrtá otázka v absolutních číslech zpochybňuje první otázku, zda má obec plánovat takové zařízení pro seniory, když z 40 respondentů by aktuálně zvažovalo využití služeb takového zařízení 23 občanů (přitom v obci žije 287 občanů nad 60 let), přičemž mírně se upřednostňuje dům s pečovatelskou službou oproti domovu důchodců

(či penzionu pro seniory). Výsledek je však velmi těsný DPS:DD = 12:11. Podílovým vyjádřením ze všech respondentů celá třetina (14 lidí – 35 %) nemá zájem o bydlení v žádném zařízení pro seniory.

Pátá otázka je pro vyhodnocení dotazníku a nezkrácení vypovídacích údajů nejsložitější. Průměrně jsou ochotni potencionální klienti tohoto zařízení měsíčně platit 5 524 Kč, v praxi by však tato částka byla pravděpodobně ještě vyšší.

Prostor pro poznámky a další sdělení do dotazníku se výhodně osvědčil a orgány obce (jak zastupitelstvo, tak rada) získaly z dotazníku řadu kvalitních podnětů a informací se kterými se dá opravdu souhlasit a korespondují i s výsledky dotazníkové akce.

Jednoznačné odpovědi na zásadní otázky ve věci výběru vhodné lokality a velikosti požadavky po konkrétním typu zařízení však anketou nalezeny nebyly.

Výsledek ankety byl projednán zastupitelstvem obce na veřejném zasedání 18. září, ovšem k aktuální velké rozestavenosti obce nebylo v této záležitosti přijato žádné konkrétní usnesení.

Ing. Zbyněk Pastyřík, místostarosta

Provozní řád dětského hřiště Šabata Dambořice

1. Tento provozní řád stanoví podmínky provozování dětského hřiště na ul. Šabata v obci Dambořice. Každý návštěvník a uživatel hřiště je povinen se s tímto řádem seznámit a řídit se jeho ustanoveními.
2. Provozovatelem hřiště je Obec Dambořice, obec může jmenovat též správce hřiště.
3. Provozní doba hřiště je stanovena od 8:00 do 20:00 hodin v letním období. V zimním

období může být provozní doba omezena z důvodu snížených povětrnostních a klimatických podmínek a omezeného denního světla.

4. Hřiště je určeno pro děti od 3 do 12 let, s přihlédnutím k fyzickým a psychickým dispozicím dětí. Uživatelé musí dodržovat věkovou kategorii pro jakou je herní prvek určen (viz. štítek na jednotlivých herních zařízeních):

- skluzavka s věžičkami:
doporučený věk
3-12 let
- pískoviště: doporučený
věk 3-12 let
- kolotoč uzavřený:
doporučený věk 3-8 let
- ryba, kuřátko, šnek,
panda na pružině:
doporučený věk
3-12 let

5. Dětem do 6 let je dovolen přístup na hřiště pouze v doprovodu osoby starší 18 let. Každé dítě musí být stále pod trvalým dohledem dospělé osoby.

Dítě musí být způsobilé k užívání herních prvků. Dohlížející dospělá osoba je povinna předtím, než se dítě dostane do kontaktu s herními prvky, toto zařízení přezkontrolovat, zda je z hlediska bezpečnosti hrajících si dětí v pořádku (tzv. běžná kontrola). V opačném případě, nesmí dospělá osoba připustit, aby dítě užívalo zařízení ohrožující jeho bezpečnost.

5. Používání zařízení dětského hřiště nad rámec běžného a správného užívání je zakázáno a provozovatel neručí za škody vzniklé nesprávným nebo nevhodným užíváním zařízení. Každý uživatel se musí nejdříve seznámit se správným používáním herních prvků a předcházet tak možným úrazům vzniklým nesprávným užíváním zařízení hřiště.

6. V areálu dětského hřiště je zakázáno:

- Kouřit, manipulovat s otevřeným ohněm a pít alkoholické nápoje, užívat návykové látky všeho druhu.
- Provozovat aktivity ohrožující zdraví a bezpečnost uživatelů. Včetně manipulace s bodnými, sečnými a řeznými nástroji.
- Vodit a venčit psy nebo jiná zvířata, nosit skleněné láhve.
- Znečišťovat prostor hřiště, odhazovat odpadky mimo odpadkové koše včetně žvýkaček.
- Ničit zařízení hřiště včetně oplocení a zeleně.
- Vstupovat na hřiště mimo provozní dobu.
- Jezdit na kole, kolečkových bruslích a skateboardu.
- Užívat herní zařízení osobami, mimo věkovou kategorii pro jakou je herní prvek určen.

7. Vstup na dětské hřiště a užívání herních zařízení je také zakázáno, pokud je:

- herní zařízení, vybavení nebo areál hřiště mokré, kluzké, vlhké, namrzlé, pokryté sněhem, atd.
- herní zařízení, vybavení nebo areál hřiště poškozen, nebo ve stavu, který by mohl ohrozit zdraví a bezpečnost uživatelů.
- pokud je v horkém počasí povrch herních zařízení rozpálen na teplotu, při níž hrozí vznik popálenin při doteku. Dohlížející osoba je povinna teplotu zařízení předem zkontrolovat.

8. Uživatelé jsou povinni udržovat na hřišti pořádek, řídit se tímto provozním řádem, nevstupovat do areálu hřiště pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek.

9. Úmyslně způsobené škody je povinen uživatel odstranit na vlastní náklady nebo opravu v celé výši uhradit. Odpovědnost v plné výši nese dohlížející dospělá osoba, případně rodiče.

10. Pokud uživatel poškodí zařízení hřiště, je povinen toto okamžitě ohlásit správci hřiště (případně obci Dambořice tel. 518 631 325).

11. Obec Dambořice neodpovídá uživatelům za věci vnesené nebo odložené v prostoru hřiště.

12. Režim údržby a kon-trol je stanoven v Příloze č. 1 tohoto provozního řádu.

Tento provozní řád dětského hřiště Šabata schválila rada obce Dambořice na svém zasedání dne 29. 7. 2009 usnesením č. 73 RO4f.

Josef Kratochvil, starosta
Ing. Zbyněk Pastyřík, místostarosta

Vykročení do nového školního roku

Zahájení školního roku na ZŠ v Dambořicích bylo letos díky stavebním pracím oproti minulým rokům trochu netradiční.

Po obvyklé zahajovací mši v kostele se žáci, učitelé a rodiče prvňáčků sešli tentokrát v sále Katolického domu a ne ve staré tělocvičně, která je již minulostí a na jejímž místě vyrůstá nová sportovní hala a přístavba 1. stupně.

Nejdříve proběhla oficiální část, kdy ředitelka Drahomíra Beková přivítala všechny přítomné žáky, rodiče, učitele a zaměstnance školy a starostu obce Josefa Kratochvila, který se pravidelně zúčastňuje těchto slavnostních školních akcí.

Po několika krátkých informacích o organizaci nového školního roku byl představen pedagogický sbor a zaměstnanci školy. Školu opustila paní Mgr.Zdenka Lesovská, na místo

angličtinářky a také třídní 6. třídy nastoupila paní učitelka Radka Čížková. Poté již začala slavnostní část, představení 8 nových žáků, kteří k nám přestoupili z jiných škol (Uhřetice, Bošovice a Brno), a obdrželi od paní ředitelky na přivítanou kytičku a osobní dopis. A následovalo všemi očekávané přijetí 17 prvňáčků, kteří netrpělivě přešlapovali v rohu sálu a čekali na tento okamžik. Po vyzvání všichni nespěšně předstoupili před shromážděné žáky, rodiče a učitele a obdrželi do ruky mikrofon, s jehož pomocí se měli přítomným představit a zároveň sdělit, na co se nejvíce ve škole těší. A tak jsme se všichni dozvěděli, že ve škole prvňáčkům budou stačit hodiny tělocviku a přestávky.

Na závěr pak zbylo jen popřát dětem, aby se jim ve škole nejen líbilo, ale i dařilo. A rodičům a učitelům? Těm především trpělivost, pevné nervy a radost z úspěchů dětí.

Miroslav Martiňák, zástupce ŘŠ

Poznámka: Další informace o průběhu školního roku, dokumenty školy a fotografickou dokumentaci probíhajících akcí školy naleznete na již známých webových stránkách školy www.zsdamborice.cz.

Z činnosti SRPŠ

V letošním roce se již uskutečnilo:

- **Lampionový průvod** dne 23. dubna 2009 v 19:30 hodin ve spolupráci s OÚ Dambořice a kapelou Dambořanka.
- **Dětský den** 27. června 2009 v 15:00 hodin proběhl tentokrát až koncem června jako zahájení prázdnin spojený s prohlídkou areálu Chatek. Start byl za mlýnem u panelové cesty (U křížku na Zádvoři) s cílem na Chatkách. Děti si mohly zasoutěžit, zastřílet a opékat špekáčky. Touto cestou děkujeme všem složkám za spolupráci a dětem s rodiči za účast.

Výbor SRPŠ přeje všem dětem pěkný školní rok 2009-2010.

Další akce budou zveřejněny na infokanále místní kabelové televize.

H. Částková

Kříže v Dambořicích

Boží muka a kříže patří k charakteristickým prvkům české a moravské krajiny. Také v okolí Dambořic je mnoho těchto křížů, pomníčků, obrázků a památníků, z nichž všechny mají svoji historii a některé připomínají i tragickou událost či jiný osud.

Článek čerpá mj. z pozůstalosti pana učitele Josefa Michlíčka, který si sepsal drobnou historii křížů a jiných památníků stojících na katastru Dambořic.

Grafické přílohy k článku (kříž na Loučkách a kříž u silnice k Uhlisku) jsou reprodukcemi linorytů J. Michlíčka.

Kříž na Loučkách

Jeden z nejstarších křížů stojí na Loučkách. Postaven byl před 150 lety, za starosty Mičky. V 19. století vedla těsně kolem něj i dálková cesta, která se od něj po roce 1876 s výstavbou nové silnice posunula do dnešních míst státní, dnes krajské silnice č. II/381 směřující na Kyjov.

Na podstavci je starodávný text psaný česko-německým kurentem, který doslovně zní: „Pochválen bud Pán Ježíš Krystus 1859.“ Poslední věta není překlep,

na tomto písmu vidíme, jak se vyvinul český pravopis.

Obrázek v lese

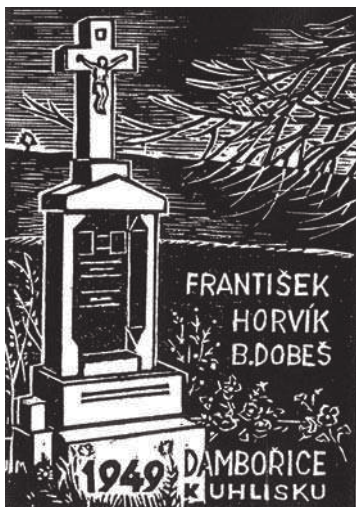
K tomuto obrázku si pan učitel Josef Michlíček ve svých poznámkách v minulém století zapsal: Dole „Ve Vysokém,“ v lese naproti „Hroudáčkově“ líše upevněn je na dubě obraz. Maloval jej Jožka Hovězák, Dambořice č. 10. Obraz doprovází následující text, upomínku na tragickou událost: „O MARIA BOLESTI, POMOZ NÁM KŘÍŽ NĚSTI. Na tomto místě 28. XI. 1949 pod fúrou dřeva byl těžce zraněn a druhého dne skončil Josef Kroupa ve stáří 46 let, otec 5 dětí.“

V letošním roce uplyne 60 let od této nešťastné události.

Kříž u silnice k Uhlisku

Tento kříž připomíná únorovou tragickou nehodu r. 1949, při které vyhasly dva lidské životy. Pod traktorem s vlečkou nešťastně skončili: František Hortvík z Dambořic (2. 3. 1929–23. 2. 1949) a Bohuslav Dobeš z Násedlovic (16. 7. 1928–23. 2. 1949).

Ing. Zbyněk Pastyřík

Nové varhany

v kostele sv. Jana Křtitele v Uhřicích

*„Chvalte ho hlaholem trouby,
chvalte ho harfou a citerou,
chvalte ho bubnem a tancem,
chvalte ho strunnými nástroji a flétnou,
chvalte ho zvučnými cimbály...”*

Žalm 150

(dokončení)

*rizujícího secesně orientovaného kůru, který
v současnosti nahrazuje zcela užitná hmota.”*
(Potocolum Domesticum II, s. 272, 273)

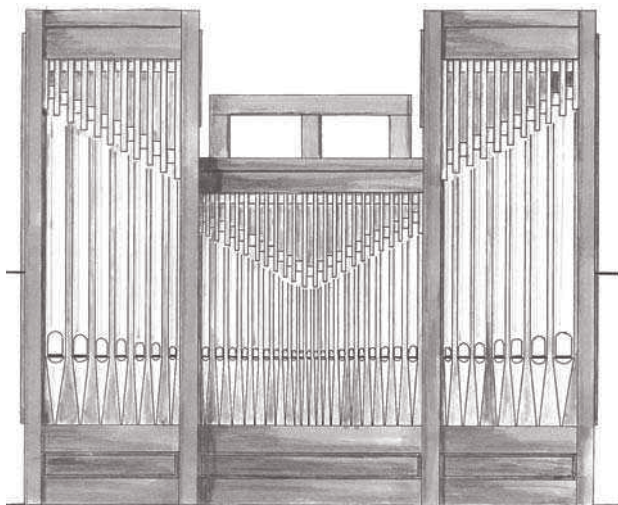
Duchovní správce Jaroslav Horák si byl správně vědom skutečnosti, že stávající varhanní elektrium je jen provizorním řešením s krátkou dobou životnosti. Vždyť i zatím poslední koncil katolické církve – Druhý vatikánský (1962–1965), ve svých postojích a dokumentech potvrdil a zvýraznil důležité postavení varhan v liturgii a kulturní tradici církve:

5. Nové varhany, opus 4

firmy VARFI s. r. o. od roku 2008

S příchodem nového duchovního správce dambořické farnosti P. Jaroslava Horáka (* 12. srpna 1954) v roce 2001 nastala éra rozsáhlých oprav farního a filiálního kostela či fary. Reverendus Dominus P. Jaroslav Horák se ve farní kronice v roce 2006 zmiňuje o stavebních aktivitách a generální obnově filiálního kostela sv. Jana Křtitele v Uhřicích. Uvádí, že dne 30. ledna 2004 byla podána žádost na Městský úřad Kyjov, odbor školství a kulturu o závazné rozhodnutí k záměrům obnovy uhřického kostela z těchto důvodů: vlhkosti zdí, novodobých dlažeb, aplikace lurdské jeskyně, novodobé úpravy kůru a konceptu korektur interiéru. Dne 1. března 2004

vydal Městský úřad Kyjov, odbor školství a kultury závazné stanovisko, podepsané PaedDr. Ilou Pecháčkovou, vedoucí odboru školství a kultury s konstatováním: *„Úprava kůru – k tomu prověřit případně zachování starší prvky – podle případných nálezů bude určen další postup.”* Rozhodnutí bylo odůvodněno takto: *„Velmi neadekvátní byl zásah do histo-*

**Návrh prospektu královského nástroje
pro Uhřetěves od Josefa Keclíka z roku 2007.**

*„Přístalové varhany ať jsou v latinské církvi
ve velké úctě jako tradiční hudební nástroj.
Jejich zvuk dovede dodat církevním obřadům
podivuhodný lesk a mocně povznést mysl
k Bohu a k vyššímu světu”* (koncilní konstitu-
ce O posvátné liturgii Sacrosanctum Conci-
lium ze 4. prosince 1963, čl. 120). Také přední
muzikolog, pedagog a excelentní badatel prof.

PhDr. Jiří Sehnal, CSc. v publikaci *Stručný přehled dějin katolické chrámové hudby* (Brno, 1997) glosuje: „Pokud hovoříme o varhanách, máme vždy na mysli píšťalové varhany, nikoliv jejich elektronické napodobeniny, které jsou náhražkou nedůstojnou Božího domu a jsou omluvitelné jen jako nouzové řešení.“

V souvislosti s ideou postavit v Uhřicích nové píšťalové varhany byla v průběhu roku 2006 oslovena organologická komise brněnské diecéze ve složení: prof. PhDr. Jiří Sehnal, CSc. (* 1931, Radslavice u Přerova), P. ICLic. Mgr. Jan Martin Bejček, OSB (* 1972, Brno) a MgA. Ondřej Múčka (* 1979, Brno). Martin Bejček následně navrhl dispozici varhan, které měly mít mechanickou trakturu se šesti registry. Posléze byla na základě jednání organologické komise a varhanářské firmy VARFI s. r. o. Brantice (část Radimi) učiněna níže uvedená nabídka:

Rejstříková dispozice

jednomanuálové varhany s pedálem – šest znějících rejstříků, mechanická tónová i rejstříková traktura, zásuvková soustava vzdušnic.

I. Manuál: rozsah klávesnice C – g³,

56 tónů, tlak vzduchu 550 Pa

- Kopula 8' 56 píšťal, dřevo – dub
- Kopula 4' 56 píšťal, dřevo – smrk
- Principál 2' 56 píšťal, cín 80% (prospekt)
- Kvinta 1 1/3' 56 píšťal, cín 70%
- Cimbál 3 x 1' 56 píšťal, cín 70%

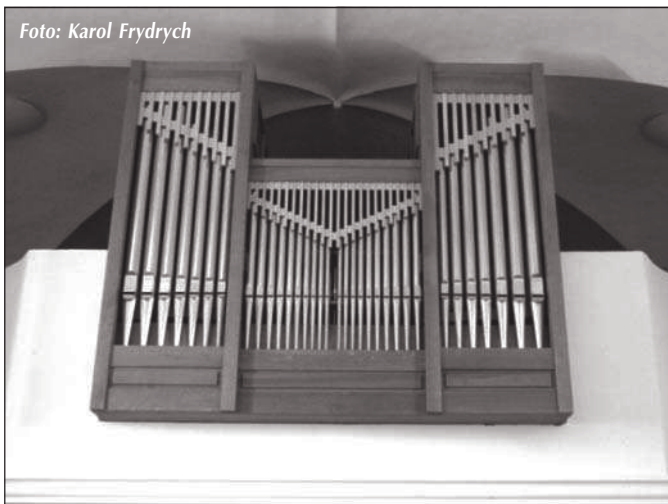
Pedál: C – f1, 30 tónů, tlak vzduchu 600 Pa

- Burdon 8' 30 píšťal, dřevo – smrk

Pomocné zařízení: spojka I – P 8'

Dle nabídky podepsané v Radimi dne 14. prosince 2006 byl původní návrh rozší-

Foto: Karol Frydrych

Prospekt nových varhan, op. 3 firmy VARFI s.r.o. v Uhřicích

řen o registr Oktáva 1' (56 cín 70%). Celková cena díla tak dosáhla 800 000 Kč včetně devatenáctiprocentní daně z přidané hodnoty. Na základě zápisu z kontrolního dne ve věci stavby varhan v kostele sv. Jana Křtitele v Uhřicích ze dne 16. ledna 2008 byla dohodnuta změna dispozice, jež spočívá v přidání Principálu 4'; Oktáva 1' byla změněna na Oktávu 2' a bude zachována uvnitř nástroje. Doplatek za přidání registru Principál 4' činil 14 000 Kč + 19 % DPH.

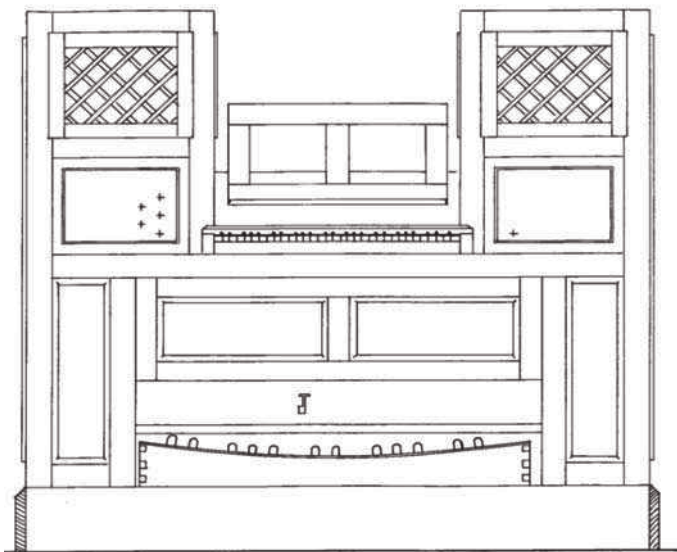
Varhany firmy VARFI s. r. o. zastoupené jednatelem společnosti panem Josefem Keclíkem tedy dostaly tuto definitivní podobu:

Rejstříková dispozice

jednomanuálové varhany s pedálem – sedm znějících rejstříků, mechanická tónová i rejstříková traktura, zásuvková soustava vzdušnic.

I. Manuál: rozsah klávesnice C – g³, 56 tónů, tlak vzduchu 550 Pascalů

- Kopula 8' 56 píšťal, dřevo – dub (kryté)
- Kopula 4' 56 píšťal, dřevo – smrk (kryté)
- Principál 4' 56 píšťal, cín 80% (prospekt)
- Oktáva 2' 56 píšťal, cín 80% (prospekt)
- Kvinta 1 1/3' 56 píšťal, cín 70%
- Cimbál 3 x 1' 56 píšťal, cín 70%

Návrh hracího stolu varhan, op. 3 firmy VARFI s.r.o. v Uhřetěchovicích

Pedál: C – f1, 30 tónů, tlak vzduchu 600 Pa

■ Burdon 8' 30 píšťal, dřevo – smrk

Pomocné zařízení: spojka I – P 8'

Píšťaly jsou dle specifikace v dispozici ze slitin cínu, olova a kvalitních dřevin. Prospektové píšťaly jsou leštěné a labiální píšťaly řezané na tón od 2' polohy. Výška tónů je naladěna na 440 Hz při 18 °C, rovnoměrná teplota.

Hrací stůl varhan je mechanický, vestavěný do varhanní skříň. Celé tóny klávesnice jsou vyrobené z trnky a pultónové klávesnice z habru. Čela kláves jsou bez ozdobení. Pakny manuálů jsou z přírodního dubu stejně jako notový pult rámové konstrukce (dubový masiv). Pedálová klaviatura je dubová paralelní a náklížky pultónů jsou z ebenu. Zapínání rejstříků je mechanické, manubriemi z tmavé dřeviny. Spojka se zapíná šlapkou v nadpraží pedálu. Popisky rejstříků jsou nad manubriemi – habrové štítky s ručním popisem. Veškeré ovládání včetně spojky je plně mechanické. Pro pohodlí varhaníka je zde nainstalováno osvětlení pedálu a varhanní lavice dubová je v plné délce výškově nastavitelná.

Korpus hracího stolu je součástí varhanní skříň. Pomocné zařízení spojky a rejstříkových hřídelí je zhotoveno z ocelových L profilů vodovzdorné překližky a masivního dubu.

Varhanní skříň je tvořena samostatnou rámovou konstrukcí z masivního dubu. Prospektová část skříň je zdobena mřížkou z habrového dřeva v přírodním odstínu a je posunuta před prospektové píšťaly. Skříň je mořena na odstín hnědi v barvě okenních rámu a lakována. Vzdušnice je

zásuvková s mechanickým tónovým a rejstříkovým ovládáním. Rám mříží a kancelové přepážky borové, horní a spodní krycí deska (ventilová a zásuvková základna) MDF deska, ventilové komory borové. Ventily jsou vyrobeny z rezonančního smrku, oplštěné a okožené, ventilová pera z pružinové oceli. Zásuvky pertinax, těsnění zásuvek lingeritovými kroužky, vestavěný membránový regulátor. Části tónové traktury v dřevěném provedení, abstrakty z cedrového dřeva. Části rejstříkové traktury v dřevěném provedení s kovovými prvky. Píšťalnice je z masivního boru, stojánky z dubu a lavičky z masivního boru.

Varhany mají dvě vzdušnice. Jedna je určena pro první manuál a druhá pro pedál. Obě jsou dělené na C a CS stranu. Na C straně jsou tóny: C, D, E, Fis, Gis, B. Na CS straně jsou umístěny tóny: Cis, Dis, F, G, A, H.

Vzduchové hospodářství: ventilátor maďarské výroby stojí v rohu u zdi za varhanami v tlumící skříni opatřené regulační membránou. Další regulace vzduchu na každé vzdušnici pomocí vyrovnávací membrány. Rozvod vzduchu je řešen pomocí vzduchovodu z masivního smrku.

Nový královský nástroj v Uhřicích postavila firma VARFI spol. s r. o., která byla založena 13. července 1999. Sídlem firmy je budova bývalé školy v obci Radim nedaleko Krnova (pošta Brantice, okres Bruntál na severu Moravy). Mezi zakládající členy firmy patří:

- Antonín Keclík (*1960) – výroba varhan
- Josef Keclík (*1964) – projektová a výrobní dokumentace, výroba varhan, jednatel firmy
- Vítězslav Slavík (*1970) – intonace a ladění.

Před založením firmy, tito členové pracovali na různých pozicích, jako zaměstnanci

RIEGER – KLOSS varhany Krnov. V současné době má firma VARFI 6 zaměstnanců. Do května roku 2008 uskutečnili 8 větších oprav a přestavby varhan a postavili 2 zcela nové nástroje ve Václavovicích u Šenova, opus 1 (v roce 2005) a v Nezamyslicích na Hané, opus 3 (v roce 2007). Druhý opus realizovaný v obci Mosty u Jablunkova je přestavba varhan,

kdy z původního nástroje zůstala jen vrchní část skříně. V roce 2008 postavili svůj čtvrtý opus pro kostel v Uhřicích. V letošním roce staví nové dvoumanuálové varhany (opus 5) pro Santiniho kostel v Obyčtově u Jihlavy. Další náplní jejich práce je výroba varhanních skříní, vzdušnic a ostatních částí varhan.

6. Svěcení varhan a premiérový koncert dne 29. června 2008

V druhé polovině měsíce června 2008 na kůr uhřického kostelíku sv. Jana Křtitele postavila varhanářská firma VARFI, s. r. o. nový královský nástroj, který byl kolaudován ve čtvrtek 26. června 2008 organologickou komisí

Jiřím Sehnalem, Ondřejem Múčkou, P. Martinem Bejčkem za přítomnosti varhanářů Josefa Keclíka, Vítězslava Slavíka a duchovního správce dambořické farnosti Jaroslava Horáka. Tyto varhany posvětil farář a děkan hodonínský, člen Kněžské rady a Sboru poradců, prezident Diecézní charity Brno Mons. Mgr. Josef Zouhar (* 1943) v neděli 29. června 2008 za přítomnosti mnoha přítomných farníků. Při bohoslužbě na královský nástroj hrál brněnský varhaník a improvizátor Martin Jakubíček (* 1965, Brno).

Foto: Karol Frydrych

Detail manuálu varhan, op. 3 firmy VARFI s.r.o. v Uhřicích

Odpoledne 29. června 2008 ve 14:30 se realizoval v interpretaci Martina Jakubíčka (varhany), Richarda Nováka (bas), Ladislava Pospíšila (violoncello) a Romany Kneslové (mezzosoprán) premiérový koncert, na kterém zazněly *Biblické písně* A. Dvořáka,

Largo (z opery *Xerxes*) G. F. Händela, Quae moerebat et dolebat (*Allegro*, 4. část *Stabat Mater*) G. B. Pergolesiho, Toccata d-moll BWV 565 J. S. Bacha, Fantasie L. da Milana, Largo A. Vivaldiho či Scotch tune H. Purcella. *Mohutný aplaus, který po poslední plánované skladbě koncertu zazněl, přiměl účinkující přidat Ave Maria Ch. Gounoda – J. S. Bacha.*

7. Epilog

Uznání a dík náleží nejen interpretům premiérového koncertu, ale také hlavním protagonistům projektu P. Jaroslavu Horákovi a organologické komisi zastoupené Jiřím Sehnalem, Martinem Bejčkem, Ondřejem Múčkou, jelikož se jim prostřednictvím firmy VARFI s.r.o. podařilo realizovat stavbu solidních přístavových varhan s mechanickou trakturou. Tato traktura na rozdíl od traktury pneumatické (u varhan, op. 5 Josefa Petříka) přesně reaguje na stisk klávesy a umožňuje tak interpretovat i náročné polyfonní skladby. Také v teplotně instabilním kostelním prostředí chodí tento systém traktury velmi dobře, navíc nevyžaduje neustálé regulace při změně počasí. Na nástroji se však zcela pochopitelně projevila vlhkost kostela – dřevo začalo pracovat a bylo potřeba tří výjezdů firmy VARFI (naposledy na jaře r. 2009), než se podařilo nástroj stabilizovat. Nyní vše funguje jak má. Co se samotné dispozice týče, byly možnosti na její navržení vzhledem k malému prostoru kostela a kůru omezené. Především klenba značně zmenšuje prostor - proto zde není žádný basový šestnáctistopový registr. Tyto přístaly by se pro svoji velikost musely také krepovat (lomit). Navíc by zabraly již tak malou část kůru určenou zpěvákům. Jde tedy o kompromis, kdy přednost byla dána účinkujícím na kůru před dokonalejším zvukem královského ná-

stroje. Místnímu varhaníkovi zde chybí nožní kolektiv Forte, který by usnadnil registraci při hře skladeb vyžadující střídání dynamiky (Kyrie, Gloria, Credo, Žalm, Litanie). Paralela hry a registrace je však otázkou varhaníkovy zručnosti a dá se nacvičit. Nespornou výhodou je výškově nastavitelná lavice pro varhaníka. Z hlediska ergonomie však mohl být stojan na noty umístěn o něco výš. Při příležitosti narozenin P. Jaroslava Horáka jsem měl možnost na tyto varhany doprovázet 9. srpna 2009 slavnostní nedělní bohoslužbu. Z osobní zkušenosti mohu konstatovat, že hra na tomto královském nástroji je velmi příjemná – chod klaviatury i registračních táhel je snadný. Navíc základní registr Kopula 8' (na něj se vážou registry další) má velmi krásnou barvu. K interpretaci půvabných polyfonních skladeb typu Fugy na Magnificat Johanna Pachelbela (1653-1706) tyto varhany přímo vybízí.

Ačkoli jsou tyto varhany zcela nové, budou i v nejbližších letech vyžadovat pravidelnou údržbu, při které však mohou vydržet i několik staletí. Přestože jsou určeny především pro liturgii, předurčuje je jejich kvalita i střídma krása a zajímavá akustika zdejšího kostela rovněž k pořádání koncertů duchovní hudby. Doufejme, že hudební rozměr zdejší kultury získá těmito varhanami novou dynamiku.

Ing. Bc. Karol Frydrych

Josef Volf, rolník z Máslojed Vzpomínky na válku roku 1866

Paměti na válku roku 1866 sedláka Volfa jsou velice unikátní přesným popisem děje ve vesnici po bitvě a popisem válečných pohrbů. Dnes se dokola popisují pohyby armád a generálů, ovšem informace o osudech prostých lidí je poskrovnu. Autentický text

z bitvy u Hradce Králové (1866) ukazuje surovost války z pohledu obyčejného prostého člověka.

Když jsme se rozhodli den po bitvě vrátit se domů, putovali jsme od smířické silnice. V příkopě ležel zabítý rakouský voják, první

to ke kterému jsme přišli. Všichni lidé se kol něho seskupili a já po chvíli váhání jsem se naň šel také podívat. Byl oblečen v plášti, ležel obličejem dolů, obě ruce měl podél hlavy natažené a pěstě s prsty ležely ve dvou jamkách svědčících o těžkém skonu muže. Na panských polích k Rodovu bylo vidět tu a tam padlého vojína. V údolí od Máslojed k Sendražicím stál rakouský vůz naložený potravinami. Bratr vylezl na vůz a volal matku, aby se šla podívat, co je tu homol cukru. Matka však zakázala bratrovi se čeho dotknout a sehnala jej s vozu dolů. Poblíž naší vsi ležel na panské louce mrtvý rakouský setník, oblečen v plášti, jenž byl celý od bláta zamazaný. Opodál ležel zabítý důstojnický kůň se sedlem, v němž v pouzdru zastrčena byla pistole. Setník od dělostřelectva byl raněn, spadl s koně a za nohu ve třmenu byl koněm vlečen tak dlouho, až byl kůň zastřelen. Pak si setník nohu ze třmenu vyprostil, odvlék se nedaleko a skonal. Také 13 rakouských husarů s důstojníkem se do dvora našeho uteklo a zde s pěchotou pruskou se utkali. Při útěku husarů byl zastřelen důstojník i s koněm v západní straně květinové zahrádky. Byl to hrabě Wreda od 7. husarského pluku. Ještě v poledne hrály po boji v lese Svību v Máslojedech dvě kapely veselé pochody a vojáci, mezi těmi i Češi, volali: „Máme vítězství“. V tom začala prudká střelba ze zahrad a nastalo veliké zděšení mezi vojskem. Přítomný krmíč dobytka Luňák, stoje na záspi, zvolal:

„Křičíte že máte vítězství a Prajzi se sem vratama hrnou“. V tom zazněly rány a rakouští vojáci zasažení kullemi padali. Nastal zoufalý boj po téměř všech dvorcích. Jedna baterie děl rakouských vrazila do vsi a ze dvou děl vypálila po jedné ráně, avšak ze statku Kadečkových zarachotily výstřely z pušek a všechny koně byli ihned postříleni a také většina mužstva. Jiná děla byla postavena v zahradě Malířově, aby odtud po silnici se hrnoucí Prusy smetla kartáčovými náboji (na způsob velké brokovnice s velikými kullemi). Leč tato 2 děla

ani nevystřelila; mužstvo i koně byli postříleni dříve než mohli vystřeliti.

Domů se vracějící občané našli po bitvě 3. července domy své povětšinou vydrancované a cenné věci vykradené. Když jsme došli do naší zahrady, za stodolou jsme spatřili dvě vyvržená nedonošená telata a vnitřnosti ze dvou březích krav, které byly poraženy. Na dvoře statku leželo několik přeražených pušek a mezi nimi blyštily se kalužky sedlé krve. Odehrál se zde boj pěchoty. Domovní dveře byly dokořán otevřeny a závora silného zámku seknutím přeražena. Ve sklepech matka spatřila ležet oblek rakouského dělostřelce i jeho tesák, kterým zámek přetnul, aby se v domě ukryl. V domě našel otcovi starší šaty, převlékl se a unikl. Ve třech obytných světnicích leželo na zemi 42 raněných vojáků. Byli to většinou Maďaři, Rumuni a Slováci. Ve veliké světnici leželi na postelích dva ranění důstojníci. Uprostřed světnice stál veliký stůl na kterémž se prováděly operace, hlavně amputace, neb se vyjímaly kule či střepiny z těl. V některých usedlostech byli ranění položeni ve stodolách a mlatech. My celá rodina ubytovali jsme se v malé kuchyni a spali jsme na půdě, na slámě z olejky. V celém hospodářství nebyla otýpka slámy ani sena. Nejvíce se zděsila matka, když vešla do chléva, jak zmučený byl všechn dobytek žizní a hladem. A nápadným bylo, jak matka říkala, že nebylo slyšet bečení ani zařičení koní, ani u nás, ani nikde jinde v sousedství. Slepice všechny stály tu schoulené v koutku. Spatřivše matku, rozběhly se k ní, vítajíce ji svým ko-ko-ko, a některé slétly dolů na hnojisko.

Prusové, sotvaže spatřili slepice, vytáhli šavle a všem zutínaly hlavy a ihned si drůbež uvařili. Ve vsi byla pruská posádka, již tvořili zeměbranci, starší to vojáci v počtu 200 mužů se 4 důstojníky a řezníkem. Lékař zde bylo několik. K ošetřování raněných vojáků sem přišli pruské řádové sestry. Dozor nad vařením pro raněné měla paní von Simon, zvaná Saská paní. Tato paní byla velmi lidumilná

a stala se v celém okolí velmi oblíbenou. V hospodě u Kadečků nebylo raněných, byly tam složené potraviny a porážel se tam rekvírovaný dobytek. Vojáci byli hrubí, až střídající záložníci, tátové rodin se chovali lépe.

V prvu neděli po bitvě, kdy v Hoříněvsi připadla pouť na sv. Prokopa, matka sehnala k nedělnímu obědu trochu jáhel a mléka. Když jsme jáhelník pojídali, amputovali průstřih lékaři raněnému vojínovi na stole uprostřed parádní světnice nohu. Pojednou se otevrou dveře u kuchyně, jeden z Prusů podává ve stehně amputovanou nohu u oběda sedícímu otci se slovy: „Pane hospodáři, vezměte to a zakopejte!“ Amputování údů se dělo u nás zticha. Vojíni byli uspani. Jinak tomu bylo, když z těla vojína dostávali kuli bez usnutí. Přitom po dvakrát spustili nešťastní vojíni hrozný křik, že zacpavše sobě s bratrem uši, utíkali jsme za stodolu, až na panskou louku a odtud ještě jsme slyšeli ten hrozný řev.

Jeden z raněných vojínů měl šavlí rozřezanou hlavu. V horečce tloukl na strany kol sebe rukama. Vedle ležící vojíni prosili, aby jej odtud odnesli, že nemohou vedle něho ležet. Dva lidé přinesli dvířka od záchodu, položili těžce raněného vojína na ně a odnesli jej na mlat do stodoly, a zde jej bez pomoci nechali na dvířkách ležet. Po tři dny jsme s bratrem za vraty stodoly naslouchaly hroznému smrtelnému chrapotu nešťastného vojína, až čtvrtý den utíchl - dokonal. Opět dva muži mrtvého odnesli a za stodolou na poli zakopali. Jiný zraněný seděl ve výměniční světnici u kamen v koutku na židli, opřen jsa zády o zeď a o kamna a byl mrtvý. Po několika dnech byly od Prusů postaveny dva velké stany a sem sneseni všichni těžce ranění vojíni. Velké procento amputovaných vojínů tehdy zemřelo. Mrtvol byly pohřbívány civilními osobami na poli za stavením, v němž vojín zemřel, avšak většina jich pohřbena byla u sochy Matky Boží a také v obecní zahradě. Civilní osoby, zvláště ženy, mezi které patřila i moje matka, byly donuceny raněné ošetřovat, ba

bylo jim konat službu tu nejodpornější, o které se matka za života vyjádřila, že se sobě diví, že to všechno snesl tehdy její žaludek.

Rodiče uschovali před válkou několik pytlů žitné mouky pod podlahu parádní světnice na našem gruntě. Avšak na tuto podlahu byli položeni ranění vojíni a tekoucí krev z jejich ran kapala mezi šterbinami podlahových prken na pytle s moukou. Když po 4 týdnech byla světnice od raněných vojínů vyklizena a ukryté pytle vyzvednuty shledáno, že některé pytle krví zcela prosáknuty, všechna pak mouka ztuhlá, ku požívání zcela nezpůsobilá. Na této podlaze až do dnešních časů vidět černé skvrny po krvi. Chléb a zásoby dováželi jedno - i dvousprežními vozy markytáni. Tyto zásoby rozebrali si ihned Prusové, občané nedostali nic. Vzpomínám, jak jsem jsa velmi hladov, matce vyval krajíček chleba z klína zástěry, když ona jej dostala od Prusů, aby jej raněným rozdala. Mnohé děti ze vsi a také my, živilí jsme se drobnými nezralými hruškami Jakubkami z velikého stromu v naší zahradě. Chléb nebyl vůbec ke koupi. Nebylo co jíst.

Hned po bitvě druhý den shánění pruskými vojíny po vsi lidé k zakopání mrtvol, leč ves byla liduprázdná. Teprve třetí, čtvrtý, pátý den kdy se počali domů vracet muži, začalo se pilně s pohřbíváním padlých ve stupni rozkladu. V lese vykopány hrobové jámy, jen na štych hluboké a sem narovnané mrtvolky a vyhozenou hlínou trochu přikryty. Kde půda dovolila například na širších cestách v lese, aneb v místech holých bez porostu, pak v polích, kopaly se jámy metr i více hluboké, a vždy se do hrobu kladlo více mrtvých, tu a tam až 100. Padlí leželi oblečení vesměs v pláštích, jen mrtvolky oloupené byly svléknuté, a tak se stalo, že dozor mající Prus pokynul, aby sobě lidé pláště s mrtvol svlékli, že je mohou dobře upotřebit. Proto chudší lidé pláště svlékali s mrtvol a brali domů.

V hrobě na „šraňku“ se nachází hrob kde je srovnáno na sobě třikrát třicet tři mrtvol

a aby jich bylo sto, byl položen jeden padlý navrch. Pohřbívání trvalo až do 21. července 1866, tedy po 18 dnů. Když rolník přišel s čeledí do svého lesa, uteklo již kolik dnů a těla byla ve vysokém stupni rozkladu. I poslal domů pro koně a řetěz, a když kůň byl přiveden, zadrhnul mrtvému vojínovi řetěz za obě nohy a táhl jej tak z lesa do hlubokého příkopu 200 metrů dlouhého ve východní části lesa. Zde byli kladeni dva mrtví ve spod a jeden na vrch. Až na malé mezery byl příkop v řadu hrobů proměněn. Když příštího jara před Květnou nedělí jsme hledali kočky, spatřil jsem v příkopě ležet kuli do pušky. Skočil jsem do příkopu a spatřil jsem celou holou nohu z hrobu vyčnívati, byla celá úplně černá. V zimě se z šachet země slehla a části těl z hrobů vyčnívaly. Z mnoha velkých hrobů, jež ležely výše nad cestami, neb příkopy, prosakoval a cestou neb příkopem odtékal po několik roků z četných těch mrtvol mladých a silných mužů zelenavě-fialový mastný výtok.

Mnozí hospodáři řídící pohřbívání padlých dbali o to, aby se hroby nekopaly na jejich louce, protože by povstaly nerovné hrbolaté drny, což by při sečení vadilo. Na obecním pastvišti dal otec vykopati tři veliké hluboké hroby do nichž sneseno a pohřbeno bylo 282 vojínů. Domácímu lidu při kopání hrobů museli pomáhati i lidé, které Prusové kdekoliv potkali neb chytli. Hospodář byl od Prusů jmenován „Parteiführer“ jemuž vždy přiděleno několik osob. Vždy ráno chodili prusští pěší vojáci s puškami od domu k domu a vyháněli všechny práce schopné muže, a když těch tu nebylo, často museli i ženy zakopávat. Stalo se, že lidé, když padlé pohřbívali, za kolik dnů po bitvě ještě přišli na živé raněné vojáky.

Vojíni prusští odnesli po bitvě nejdříve své raněné a povětšinou pohřbili také ihned pruské padlé. Své raněné dopravovali nejvíce do obcí a měst od bojiště na sever položených.

Všechny zbraně zanechané na bojišti Prusové po válce sesbírali a odváželi na vozech do Pruska. Náš bratranec sloužil u 14. praporu myslivců a bojoval u Náchoda a u Chlumu byl raněn. Říkal co jich padlo a jak ráděl svou rychlopalbou pruské pušky jehlovky nabíjené zezadu. Prusové postupovali v útoku v malých rozptýlených oddílech a využili ke svému úkrytu každou prohlubeň v terénu, aby odtud střídali v leže. Císařští užívali starou bodákovou taktiku, kdy vojsko postupovalo ve dvou semknutých řadách v otevřeném poli, aby ze vzdálenosti 200 kroků se na Prusy rozeběhlo a je bodáky porubalo. Starý systém pušek nabíjeli ve stoje ze předu. U myslivců z úkrytu lepší střelci střídali a slabší jim nabíjeli.

Tolik ze zkráceného textu vzpomínek vydaných tiskem r. 1927 v Hradci Králové.

Porážkou císařské armády ztratilo Rakousko mocenské postavení ve střední Evropě a politická jednotu Německa získala konkrétní podobu. To nesporně posílilo postavení neněmeckých národů v monarchii a otvíralo cestu k uskutečnění federalistické přestavby říše s nadějami, později vkládanými do záměrů následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, ukončených tragédií v Sarajevu.

Pruská armáda se netěšila dobré pověsti od dob Pruských válek z Rakouskem v polovině 18. století. Na Hané se zpívala tato písnička:

(Fiala Česká píseň)

„Jak s' živ nezapomenu,
jak se tehdy dělo,
prajské hosar s dragónem,
povídale, že sem býval špehónem
klanico od voze vzale,
tře dvacítko ran mně dale
a potom mně také chtěli voběset!“

Tento příspěvek k válečným událostem v roce 1866 je vzpomínkou hospodáře a očitého pamětníka na poměry ve vesnici, která se stala součástí bojiště. Podobné poměry panovaly i na slavkovském bojišti a okolí v roce 1805, o tom ale zase příště.

Jaromír Seifert

Nakládání s odpady v roce 2008

Za účelem svozu, třídění, a odstranění komunálního odpadu byl založen obcemi dobrovolný svazek obcí tzv. DSO Severovýchod, který prostřednictvím své firmy EKOR s. r. o. Kyjov zajišťuje v těchto obcích nakládání s odpady.

Vývoz komunálního odpadu se provádí buď 1x za týden, nebo 1 x za 14 dní. Nevytříděný (směsný komunální odpad se od občanů z popelnic sváží do obce Těmice na skládku). Odpad, který je recyklovatelný se třídí do příslušných kontejnerů ve sběrných „hnízdech“, které máme také u nás v Dambořicích na několika místech. Do budoucna se plánuje rozšíření této nabídky a zkapacitnění vybudováním sběrného dvora.

Na základě níže uvedených údajů z roku 2008 můžete porovnat cenu za svoz a odstranění komunálních odpadů ve vybraných obcích s místními poplatky dle příslušných vyhlášek a skutečnými průměrnými náklady na tuto službu:

- Průměrná cena za svoz a skládkování odpadu pro svoz 1 x 7 dní je 434,90 Kč/občana DSO Severovýchod vč. DPH.
- Průměrná cena za svoz a skládkování odpadu pro svoz 1 x 14 dní je 345,26 Kč/občana DSO Severovýchod vč. DPH.
- Výsledný místní poplatek stanovený v obci vyhláškou může dle zákona činit max. 500 Kč/poplatníka, přičemž sazbu tvoří dvě složky (a to, tzv. základní paušální sazba a skutečná sazba vypočtená dle skutečných nákladů na systém nakládání s odpady). Do místního poplatku lze tak zahrnout i náklady na další druhy odpadů, zejména velkoobjemový a nebezpečný odpad.
- Vzhledem k cenám místních poplatků stanovených níže v tabulce jsou však obce,

kteří cenu odpadového hospodářství dotují (např. Dambořice z veřejného rozpočtu, Těmice z rozpočtu a příjmů za skládkování) ale také obce, které v rámci svých možností nemohou takto cenu zneškodňování odpadů pro občany dotovat (např. Násedlovice a Ždánice).

Více než v 1/3 obcí se vyváží odpad každý týden (např. Dambořice, Čejč, Kyjov, Lovčice, Násedlovice, Stavěšice, Žarošice, Ždánice a další).

Ve větší skupině (necelé 2/3) se vyváží odpad jednou za 14 dní (např. Archlebov, Lovčice, Uhřice, Věterov, Želetice a další).

Výše poplatku za systém nakládání s odpady ve vybraných obcích DSO Severovýchod (tzv. poplatek za popelnice – podle stavu v roce 2008):

Obec	Základní sazba v Kč	Svoz a odstranění odpadů
Archlebov	400,-	1 x 14 dní
Čejč	400,-	1 x 7 dní
Dambořice	150,-	1 x 7 dní
Karlín	360,-	1 x 14 dní
Kyjov	420,-	1 x 7 dní
Lovčice	350,-	1 x 14 dní
Násedlovice	500,-	1 x 7 dní
Nenkovice	400,-	1 x 14 dní
Sobůlky	330,-	1 x 14 dní
Stavěšice	400,-	1 x 7 dní
Strážovice	420,-	1 x 7 dní
Svatobořice-Mistřín	420,-	1 x 14 dní
Šardice	430,-	1 x 7 dní
Těmice	200,-	1 x 7 dní
Uhřice	250,-	1 x 14 dní
Vlkoš	430,-	1 x 14 dní
Žarošice	300,-	1 x 7 dní
Ždánice	500,-	1 x 7 dní

Výše základní sazby poplatku za odpady v naší obci upravuje obecně závazná vyhláška (dále též OZV) č. 1/2004 o místních poplatcích, kterou schválilo v listopadu 2004 zastupitelstvo obce Dambořice, přičemž obec ze svého rozpočtu celkové náklady cca z poloviny dotovala. Ovšem za posledních 5 let náklady vzrostly a v současnosti službu svozu a zneškodňování odpadů dotuje obec daleko větším podílem.

Od poplatku jsou

v souladu s OZV osvobozeny:

- Rodiny s více dětmi, které hradí poplatek pouze za dvě děti (osoby do 15 let).
- Narozené děti, za které se poplatek v roce narození neplatí.
- Rodiny členů zášahové jednotky JPO 3 – sboru dobrovolných hasičů Dambořice (člen zášahové jednotky s manželkou a jejich děti).

Od poplatku mohou být

v souladu s OZV osvobozeny:

- Na základě rozhodnutí správce poplatku osoby, které mají trvalý pobyt na ohlašovně. Nárok na úlevu z poplatku mají:
- Studenti bydlící v místě školy mimo trvalé bydliště ve výši 50 Kč.
- Osoby s dlouhodobým pobytem v sanatoriu, léčebně nebo obdobným zařízením ve výši 50 Kč. Dlouhodobým pobytem se rozumí pobyt delší 6 měsíců.

Třídění odpadu do barevných kontejnerů a příslušných popelnic (papír, plasty, sklo, biodpad) snižuje náklady na odstraňování (zbytkových) směsných komunálních odpadů. Čím větší množství surovin se vytrídí, tím větší příspěvek může obec do rozpočtu získat. Takto se také sníží nepřímo poplatek za uložení zbývajících komunálního odpadu na skládku. Obec Dambořice je prostřednictvím svého členství v DSO Severovýchod a společnosti EKOR Kyjov s r. o. zapojena do systému třídění odpadů EKO-KOM.

- ZP -

Aktuální informace k třídění a svozu biodpadu

Od srpna t. r. začal v obci Dambořice a Stavěšice probíhat tříděný svoz biodpadu. BRKO – biologicky rozložitelný komunální odpad tvoří výrazný podíl z celkového množství komunálního odpadu. Za první měsíc – srpen, nám společnost EKOR Kyjov, která celý systém nakládání s odpady zajišťuje, poskytla následující údaje:

Biodpad (BRKO):

- Svozem v termínu 13. 8. 2009 bylo odvezeno 8,57 t biodpadu z 296 ks nádob.
- Svozem v termínu 27. 8. 2009 bylo odvezeno 8,05 t biodpadu z 330 ks nádob.

Směsný komunální odpad (SKO):

- Svozem v 1. srpnovém termínu bylo odvezeno 6,68 t SKO z 488 ks popelnic.
- Svozem v 2. srpnovém termínu bylo odvezeno 8,69 t SKO z 538 ks popelnic.

Za loňský rok bylo za srpen svezeno celkem 30,74 t SKO.

Význam třídění odpadů má nejen z pohledu emisí skládkových plynů a zátěže průsakových vod ze skládky, ale i vzhledem k předpokládanému růstu zákonných poplatků za skládování odpadů je to důležité i pro udržení růstu ceny za nakládání s odpady v rozumných hodnotách.

Všem občanům, kteří správně třídí biodpad, patří velké poděkování. Ovšem na druhou stranu je některým nutné stále připomínat, co do nádob na biodpad nepatří:

- zejména žádné maso ani uhynulá zvířata!
- žádné obaly na biodpady (pytlíky, sáčky a sklenice)!

Závěrem ještě uvádíme, že hnědé plastové nádoby na biodpad nebyly dodány zdarma. Každý měsíc platí obec nájem, a tak je nutné tyto nádoby využívat pouze ke svému účelu!

-ZP- a -LŠ-

Vliv lesa na zmírnění škod přívalovými dešti

V souvislosti s povodněmi z posledních let se nejen vlastníci poškozených nemovitostí ptají, jakým způsobem lze omezit ničivé působení přívalových dešťů.

Navrhovaná, finančně náročná technická opatření lze však dle názoru odborníků nahradit levným a přírodě blízkým způsobem – pravidelnou údržbou lesních porostů a zalesňováním zemědělských pozemků.

Na základě dlouhodobých výsledků vědci prokázali, že lesní porosty a hospodářská činnost v nich převádí velké množství srážkové vody do půdy, která je přirozeným akumulacním prostorem. Na rozdíl od zemědělsky využívané půdy u lesních půd s neporušenou vrstvou nadložního humusu povrchový odtok nenastává ani při vysokých intenzitách deště. I když dojde k naplnění vodní kapacity lesního ekosystému (40–60 mm), les působí i po tom lépe ve srážkoodtokovém procesu než ostatní kultury. Převažuje podpovrchový odtok půdou, srážková voda je odváděna se zdržením a stále si udržuje určitou infiltraci pro další srážkové vody do půdy. Tím les významně přispívá ke snížení kulminačních průtoků.

Dalším jevem, charakteristickým pro lesní porosty je jejich schopnost čerpat vodu z půdy. Transpiračním procesem se uvolňuje kapacita pro příjem dalších srážek. Obecně lze předpokládat, že lesní porost odčerpá za 24 hodin až 50 m³ vody na ha, za týden až 400 m³ vody na ha za bezesrážkového počasí radiačního typu (tj. malá oblačnost, malá rychlost větru).

Poznatky z celého světa ukazují, že rozhodující složkou lesních ekosystémů v jejichž působení na srážkoodtokové procesy je lesní

půda. Vlastní druhová skladba, struktura či věk nejsou tak podstatným faktorem hydrických účinků lesů v povodích střední Evropy s obvyklým obhospodařováním lesů (sborník Lesy a povodně, ČLS, 2003). Oproti zemědělským půdám má lesní půda obecně několikanásobně vyšší infiltrační kapacitu a intenzitu průsaku srážkové vody půdou (ŠVIHLA V., 2001).

Význam lesních porostů pokud jde o tlumení přívalových dešťů lze odstupňovat podle intenzity srážek:

- do 50 mm je tlumení bezproblémové,
- do 100 mm se projeví zvýšený odtok, jeho dopady souvisejí se stavem těžebně-dopravní sítě, její stav zásadně ovlivňuje podíl soustředěného odtoku a z toho plynoucí následky,
- srážky nad 100 mm představují kritickou mez a schopnost lesního ekosystému ovlivnit následky.

Při hodnocení vlivu lesního ekosystému na schopnost akumulace podzemních vod nelze oddělit lesní půdu a porost, neboť složky ekosystému se vzájemně ovlivňují. Velký lesní komplex sníží v širokém průměru povodňový odtok oproti nezalesněnému povodí asi o polovinu.

Odborníci upozorňují, že zvýšit zadržování srážkové vody v lese a zpomalit její odtok, je možné dosáhnout následujícími hospodářskými opatřeními:

- volbou vhodných těžebních a dopravních technologií,

- optimalizací a všestrannou výstavbou lesní dopravní sítě a její řádnou údržbou,
- úpravou vodního a vzdušného režimu lesních půd a jejich protierozní ochranou,
- úpravou struktury lesních porostů, obmýtí, obnovou a výchovou porostů;
- úpravou lesnatosti a rozmístěním lesa v povodí.

Financování těchto veřejně prospěšných opatření bylo dosud podporováno z prostředků krajských úřadů. Tyto dotační prostředky jsou v některých krajích kráceny z důvodu nedostatku finančních prostředků v rozpočtech krajů. Rozsah následků přívalových dešťů však jednoznačně ukazuje, že podpora na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů a ekologické a k přírodě šetrné technologie v lesích z veřejných rozpočtů by měla mít nejvyšší pri-

ritu. Jedná se o finanční prostředky, které ve svém důsledku mohou předcházet škodám finančně mnohonásobně vyšším. Dle odborných odhadů 1 mil. Kč vynaložený na opatření související s vyšším zadržením srážkové vody v lese ušetří veřejným rozpočtům částku 70 mil. Kč.

Hospodářské využívání lesů k produkci dřeva tak, jak předepisuje zákon o lesích, plně zaručuje funkčnost lesů v krajině v zadržování vody, její zpomalené dobíhání do toků a dokonalou ochranu půdy před vodní erozí, jak to vyžaduje ochrana prostředí kulturní krajiny jako životního prostředí lidské společnosti.

Tuto tiskovou zprávu vydalo Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR (SVOL)

Ing. František Kučera, předseda SVOL

Ladislav Šebesta

Čím voní hlína

*Hlína voní koncem žití
trpce, jako suché kvítí,
voní listy, dřevem stromů
i kameny z hvězdných domů.*

*Prosáklá je mořem potu,
hlína skrývá ptačí notu,
kapky deště a hlas bouře,
z natě brambor špetku kouře.*

*Prašné cesty v proudu času,
suchopár a zrnka z klasů,
hlína voní po jahodě,
po lídech co po ní chodí.*

*Když je mokrá tak se lepí,
na semeno co v ní dřepí,
to pak listy vystrkuje,
překvapeně v hlíně pluje.*

*V hlíně leží zapomnění,
když se voják na prach změní,
slzy matek, dívčí věnce,
co zůstaly bez milence.*

*Hlína voní lesní barvou,
krtkem, také chroustí larvou,
která když se rozpomene,
spěchá k slunci do plamene.*

*Hlína voní rozmarýnem,
rezedou a sladkým vínem,
z každé hroudy i když suše,
voní čas a její duše.*

*Čím ta hlína ještě voní?
Nevím. Možná hřívou koní,
možná trávou, čirou rosou,
co v ní zvadla sřata kosou.*

Zpravodaj obce

Dambořice

Vydavatel a redakce obec Dambořice, PSČ 696 35, telefonní číslo 518 631 325, fax kl. 27.

Náklad 520 kusů.

Odpovědný redaktor Josef Kratochvil.

Na čísle spolupracovali:

H. Částková, K. Frydrych, M. Martiňák, Z. Pastyřík, L. Švarc, J. Seifert.

Povoleno OkÚ Hodonín dne 5. 3. 1996 reg. zn. 370600196. Uveřejněné příspěvky nemusí být totožné s názory redakce. Redakce si vyhrazuje právo upravovat a zkracovat příspěvky, aniž by byl změněn jejich smysl. Nevyžádané rukopisy (příp. foto) redakce nevrací.

Typografie a grafický design KAM Studio (Kyjov, Jungmannova 1 172, tel. 518 611 603),

Tisk - Antonín Horák